

SLOVENSKI NAROD.

Ljubljana vsak dan svedči, izkazuje neodločno in pravilno, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 13 gld., za četr leta 8 gld., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujne dežele toliko voč, kolikor poština začita.

Za oznanipla je se od žiristopne peti vrste po 5 kr., če se oznamilo jedenkrat tisk, po 5 kr., če se dvakrat, in po 5 kr., če se trikrat ali večkrat tisk. — Dokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je za Kongresnim trgu št. 12. — Upravniki naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravljanje je za Kongresnim trgu št. 12.

Upravniki naj se blagevoljno pošljati naročnine, reklamacije, osmula, t. j. vse administrativne stvari.

Govor gospoda Luke Svetca pri banketu ob njegovi sedemdesetletnici.

Dragi moji rojaci!

Na lepo in prepričljivo napitnico, za me čez moje zasljenje pohvalno, budi mi dovoljeno odgovoriti nekoliko besed, da tudi jaz Vas srčno pozdravim in za toliko prijaznost, za toliko meni izkazano čast primerno se zahvalim. Sicer tako slavnost ni povse prijetna, ker spominja človeka, da je blizu mejniki, katerega je stvarnik postavil človeškemu življenju; vendar ste mi napravili največje veselje s tem, da se Vas je tem povodom zbral toliko in dragih prijateljev in znancev, starib in mlajšib, ki ste mi zvesti tovariši in skojevniki v trdem boji za pravice in blaginjo našega slovenskega naroda.

Moje zasluge za skupno reč so le skromne, to dobro vem; ali kar nas je danes zbral, to je moč ideje, na rodost ne ideje, kje se vedno na dnevnem redu, čeravno bi jo nekateri že radi odstavili. Ali mi je še ne damo odstaviti. (Burno odobravanje) Boj za narodno ravnopravnost še traja in to tako hudo in brezobjreno, kakor prejšnje čase, le s tem razločkom, da smo se mi že nekoliko ojačali in precej napredovali. (Tako je!) Ali kako daleč smo še od tiste ravnopravnosti, ki nam jo državna ustava slovensko priznava, še celo na Kranjskem! Po drugih slovenskih pokrajinih pa so konaj še začetki te ravnopravnosti in še ti začetki se hočejo z vso silo zatreći. Mi dobro vemo, da brez narodne ravnopravnosti ne more nobeden narod napredovati ne dušno, ne materijelno, da je ona narodu potrebna, kakor ribi voda!

Zatorej res še nikakor ni bil čas, da so nam na pot narodnega delovanja zavali, „katoliško vprašanje“, kakor pravo zavoro in s tem razdrli pred jedino narodno stranko na dvoje. (Mnogi kljuci: Žalibog!)

Naša narodna stranka ni bila veri nikakor nasprotiva. To pričajo vsi naši programi od prvega do najnovjega, kjer se povsod podarja versko stališče.

Ljetek.

Pred sezono.

I.

Vodstvo slovenskega gledališča je razglasilo svoj program za prihodnjo sezono. Kdor presodi ta program nepristransko, mora priznati, da ima vodstvo najboljši namen in da se je resno trudilo, storiti kar mogoče, da se povzdigne naše gledališče, da stori zopet korak naprej.

Uverjeni smo, da se bode vodstvo trudilo, izvršiti ta program, in posreči se mu, ako bode občinstvo ta naš prevažni kulturni zavod podpiralo in mu posvečevalo tisto ljubezen in dobrohotnost, katero posvečujejo drugi narodi svojim gledališčem, posreči se mu vzlic silnim težavam, s katerimi se mora boriti.

Kdor ni imel prilike, spoznati naše gledališke razmere, ta nima pojma o težavah, s katerimi se je vodstvu boriti. Glavna težkota je seveda posmanjanje denarnih sredstev. Brez denarja se gledališče ne more vzdrževati, kajti troški so veliki in vzlic razmeroma znatnim subvencijam, katere dobiva naše gledališče od občine ljubljanske in od dežele kranjske, je vendar treba trajne in izdatne podpore iz občinstva, sicer je kraj največje štadljivosti deficit neizogiven, a deficit pomeni smrt slovenskega gledališča, prvi večji primanjkljaj pahne

Nikdar nismo ovirali naše duhovščine v nje službi, pač pa pri vsakem javnem nastopu izkazovali ji čast in dajali veljavno. Da našega ljudstva v verskem oziru tudi nismo pokazili, dokazuje najbolje to, da se ono zdsj z verskimi nagibi daje zlorabit in hujskati celo proti onim, ki so vedno zagovarjali in branili njegove pravice. (Dobro! Dobro!) Zakaj gola resnica je, da naše kmetsko ljudstvo ni imelo boljšega zagovornika in večjega prijatelja, kakor našo narodno stranko, kar jasno pričajo obravnave deželnega zhora in druge obravnave v naših domačih časnikih in shodih narodne stranke. Neopravičeni so torej vsi napadi na našo stranko iz verskega ozira.

Ravno tako po krivici se nam očita absolutna narodnost. Komu ni znano, da narodna stranka nikdar ni stavila narodnosti nad pravico? Radovoljno je ona priznavala drugim narodnostim iste pravice, kakor jih je zahtevala za svoj narod; natančno se je držala krščanskega načela: kar želiš sebi, pričošči tudi drugim; kar nočeš, da se tebi stori, ti ne delaj drugim.

Če se je naša borba za narodnost razglašala celo za pagansko, moramo temu pač odločno nasprotovati. Naše delovanje za pravice svojega naroda ni pagansko, ampak v pravem pomenu delo krščanske ljubezni. (Odobravanje) Iz evangelija poznamo dve poglavitni zavesti, v katerih, kakor je reklo naš Zvezničar, je zapovedana vsa postava in pravok. Prva je: „Ljubi svojega Boga“ in druga, kakor naš Zvezničar izrecno poveda, tej jednak: „Ljubi svojega bližnjega.“ In sv. Pavel piše: „Kdor tidi, da ljubi Boga, svojega bližnjega pa ne ljubi, ta je lažn k. Kako bo ljubil Boga, ki ga ne vidi, če ne ljubi svojega bližnjega, ki ga vidi.“

Naš Zvezničar torej sam izrekuje, da je ljubezen do bližnjega tako sveta, kakor ljubezen do Boga in da človek brez te ljubezni tudi Boga ne ljubi. In zdaj poglejmo, ali rodoljub slovenski ne dela iz prave ljubezni do svojega bližnjega? Če kdo radi moli, rad v cerkev hodi in sv. zakramente prejema, to je gotovo prav in lepo; ali on dela le za se, za

naše gledališče zopet tja, kadar je bilo pred desetimi leti.

Skrb za pridobitev neobhodno potrebnih sredstev in pomankanje stalnega občinstva upliva torej znatno na vse delovanje gledališkega vodstva.

Ta skrb upliva največ na repertoire. Vodstvo se mora ozirati na želje in zahteve občinstva. Rci kdo, kar koli, istina je, da išče ogromna večina občinstva v gledališči le zabave in razvedrila, in ko bi se v našem gledališči gojila samo umetnost, ko bi naše gledališče hotelo biti samo to za nas, kar je dunajsko dvorno gledališče za Dunaj, bi se jedne sezone ne preživel. Dokler gledališče ne bude imelo toliko subvencije, da bude moglo reči občinstvu: „Evo, tu imaš, kar je naloga gledališča, da ti podaja“, dotlej se bude moral vedno ravnati po željah občinstva in se bude moral določati repertoar, kakor ugaja občinstvu.

Reperoar je drag. Vsaka igra velja precej denarja, še predno se spravi na oder. Kupiti treba pravico, da se predstavlja, igro je treba preložiti, uloge izpisati, nabaviti kostume itd. In ker dela nemško gledališče slovenskemu konkurenco, se mora vodstvo truditi, da spravi kolikor več mogoče novitet na oder, kajti več kot dvakrat ali trikrat se v nas ne more nobena igra predstavljati.

Velika stiska za naše gledališče je tudi to, da ni domačega naraščaja. „Dramatično društvo“ nima sredstev, da bi moglo vsakega začetnika, ki

svojo časno in večno srečo; (Tako je!) rodoljub slovenski pa dela in se trudi ne za se, ampak za svojega bližnjega, za svoj narod, ter niti ne ve, bo ли imel za to kedaj kaj zahvale. (Burno odobravanje.) Je li torej njegovo delovanje moj plemenito in pred Bogom manj zasluzno, kakor onega, ki je poboden le za se? Tako mislim, da naše delo, ni pagansko, ampak v pravem pomenu krščansko in speljevanje onih dveh zapovedej, ki sta poglavitni, nameč luhbeni do bližnjega in ob jednem tudi do Boga.

Po evangeliju poreča Gospod poslednji dan, ko bo ločil pravične od krivičnih, k svojim izvoljenim: Lačen sem bil, vi ste me nasili, žejen sem bil, vi ste me napojili, nag sem bil, vi ste me oblekli, tuj sem bil, vi ste me pod streho sprejeli, bolan sem bil, vi ste me obiskali. Kar ste storili najmanjšemu mojih bratov, to ste meni storili. Ali ni raš narod v narodnem, pa tudi v materialnem oziru lačen, žejen, nag, tuj, ker ga z lastne zemlje bočijo pregnati, in bolan, ko slišimo od juga in severa bolestni klic svojih zatiranih bratov „Morituri vos salutant“ — umirajoči vas pozdravljajo.

Torej, dragi rojaci, mi smo na pravi poti, katero hočemo nadaljevati, dokler ne pribrimimo svojemu narodu pravice, ki mu grejo po božji in državni postavi, t. j. prave narodne ravnopravnosti.

Vzdignem torej čašo, da Vam napijem na Vaše zdravje, kot zvestim tovarišem na tej poti. Prejmite mojo srčno zahvalo za izredno čast, ki ste mi jo izkazali, ki bodi ob jednem spodbuda vsem drugim, in dovolite, da Vam iz globine svojega srca zakličem: Bog Vas pozivi! (Splošno navdušenje.)

W Ljubljani, 22. septembra.

Stranka veleposestnikov. Grof Badeni dekuje na to, da se osnuje v državnem zbornu posebna stranka veleposestnikov. Tako se da posneti iz nekega dopisa poljskega časopisa „Czas“ z Dunaja. Ta list ima z vlogo zvezne in zatorej moremo misliti, da je izrazil vladne želje. Poleg tega se pa to ujema s porečili, ki jih dobivajo „Narodni Listy“ z

še nič ne zna, koj angaževarati, kaj še da bi ga moglo poslati na konservatorij, in to je utrok, da se dramatični karieri je redkokdo posveti. Daljši utrok je tudi to, da imamo Slovenci le jedno samo gledališče in da res dobrin in talentirani igralci, čim kaj zato, pokažejo Ljubljani hrbot, ker dobe drugod boljšo plačo in jim je zagotovljeno, da lahko skrbe za svojo starost.

Društvo je vsled tega primorano, dobiti od drugod potrebnih močij, tem pa dela studiranje v tujem jim jeziku mnogo težav. Kar je domačih sil, niso vsi igralci po poklicu, ampak le mimogrede. Če dan navadno ne morejo k skušnjam, a vzdrževanje discipline je absolutno nemogoče, ker dotičniki ne živijo samo ob svoji gaži in ker so neobhodno potrebni, kajti naše gledališče še ni tako daleč, da bi za vsako stroko mogli imeti po več sil. Kake posledice pa ima to, da ni discipline, o tem niti govoriti nečemo.

Zelo sitno je tudi to, da je za skušnje oder le tisti dan na razpolaganje, kadar je slovenska predstava, da je torej pravih skušenj za vsako igro le malo, za opero navadno le jedna orkestralna skušnja, dočim je pri vseh drugih gledališčih za vsako igro in za vsako opero vsaj pet ali šest skušenj na cdm.

Največja težava pri operi je to, da se menjajo moči. Pevcev in pevke, kateri bi se hoteli učiti našega jezika, je težko dobiti, a navadno se

Dunaja, ki so običajno tako dobro poučeni. Poljski list pa naglaša, da novi stranki bodo pristopili tudi lahko neveleposestniški poslanci, kateri priznavajo, da je treba varovati koristi veleposestva. Grof Badeniu je torej na tem, da se osnuje v novem državnem zboru podoben klub, kot je sedaj Hohenwartov, ki bi bil konservativen, a bi vendar klerikalizma ne tiral do skrajnosti. Ta klub bi prevzel nekako vodilno ulogo v novi večini. Dipaulijev klerikalni klub bi potem ne imel večjega upliva, kot ga je imel nekdanji Liechtensteinov klub.

Od plemstva proč Nemški liberalni listi so silno jezni, da so gorenjeavstrijski liberalni veleposestniki sklenili poniževalen konpromis s konservativci. Liberalni listi sedaj zahtevajo, naj se liberalna stranka odloči od veleposestva. Plemstvo je tako oviralo nemški narod v njegovih svobodnostnih in narodnih težnjah. Plemstvo je vedno le oviralo mož zjednjene levice. Chlumeckega znana politika je kriva, da sedaj levica razpada. Kompromis v gorenjeavstrijskem veleposestvu je liberalni stranki odprl oči, da se da prava narodna in liberalna politika tirači le brez plemstva. Kar Nemci niso s plemstvom dosegli, bodo poskusili brez plemstva. Nemški listi pač delajo plemstvu krvico. Liberalci so se za svojo nadvlado imeli le plemstvu zahvaliti. Če bi plemstvo se postavilo na Slovanom prijazno stališče, pa je konec nemškemu gospodstvu v Avstriji. Nemci se motijo, če misljijo, da bodo brez plemstva več opravili, kakor so s plemstvom.

Kulturni boj v Bosni in Hercegovini. Minister Kallay je hotel popolnoma pravoslavno cerkev v Bosni podvreči državi. Izdelal je že bil zato nov pravilnik in celo zanj doblj odobrenje carigradskega patriarha. Poslednji si je mislil, bosenski pravoslavni so tako zame zgubljeni, naj ž njimi potem ravnajo, kakor hočejo in je v vse privolil. Metropolita v Mostaru in Dolenji Tuzli sta se pa uprla. Razložila sta vladi, da se po naukah pravoslavne cerkve te stvari kar tako ne preminjajo. Škofje sami nimajo pravice v kaj tacega privoliti, ko bi tudi želeli. Vprašati se morajo poprej tudi škofijani. Prebivalstvo pa menda ni nič kaj voljno odstopiti v cerkvenem oziru kaj od svojih pravic. Če bode hotel Kallay uvesti novi pravilnik, bodo zadeli na bud upor pravoslavnega prebivalstva in duhovštine. Mi mislimo, da bode vlada raje odjenjala.

Avstria in Rusija sta se za bivanja ruskega carja na Dunaju popolnoma sporazumeli glede balkanskih zadev. Obe sta za to, naj na Balkanu ostane vse pri starem. Le v sedanjih mejah naj se omogoči posamičnim balkanskim državicam razvijati se. Tako je stvar pojasnil ogerski ministerski predsednik Banffy odgovarjajoč na Ugrovovo interpelacijo. Sedaj je tudi jasno, zakaj da Bolgarija in Srbija ne pospešujeta vstaje v Makedoniji. To je odsvetujeta Avstria in Rusija. Makedonsko vprašanje je namreč tako kotljivo in zatorej Avstria in Rusija ne želite, da se sproži. Geška bi pač rada v Makedoniji napravila vatajo, a nima sreče, ker od nobene strani nima nobene pomoci.

zgodi, da po prvi ali drugi sezoni stavijo tako pretirane zahteve, da jim ni ugoditi moči, in da potem odidejo drugam, časih na svojo lastno škodo. Nova moč morajo navadno vse partije na novo studirati in je treba z vsako posamezno novo silo dolgih vaj, predno se more opera na oder spraviti.

Mimo teh je še mnogo drugih težav, katere ovirajo uspevanje gledališča, o katerih pa sodimo, da ne spadajo v javnost. Če je vsele temu naša opera bila v minolih sezona tak, da si je pridobila ugled in dober glas tudi zunaj slovenske domovine, tako da so jeli tuji komponisti jej ponujati tista svoja dela, katerih drugim gledališčem še v večjih mestih nego je Ljubljana nečelo prepustiti, in če so bile predstave naše drame povprek tako dobre, da smemo ž njimi biti zadovoljni, je to zasluga kapelnika in režiserjev ter posledica požrtvovanosti pevcev in pevk, igračev in igralk.

Vzdžati gledališče vsaj na dosadanjem umetniškem višču in če mogoče storiti še kak korak naprej, to je naloga vodstva našega gledališča. Da ima dobro voljo in trdni namen, to pričajo praprave, katere je storilo za prihodajo sezono, to izkazuje njega program. Bedeli moglo izpolniti svoje namene, to je odvisno od tega, če bude zmagovalo vse velike težkote in če bude občinstvo podpiralo gledališče, podpiralo tako, kakor naše gledališče za-

V Makedoniji Grki ne bodo tako lahko kaj dosegli kot so na Kreti. V Makedoniji ni prebivalstvo zanje.

Razpor v srbski radikalni stranki. Srbska radikalna stranka se je razcepila. Sedanji vodje radikalne stranke so se v velikemu delu stranke zdeli prezmersni in preveč vladni. Odcepil se je torej od radikalne stranke in osnoval novo čisto radikalno stranko, kateri bode vodja bivši finančni minister Taušanović. Nova stranka je začela izdajati tudi svoj list „Narod“. Ta razkol radikalne stranke je pač vladu najpovoljnjejši. Velik del radikalcev se je bode sedaj neboti približal. Ker se sedaj sklepa baš premembra ustave, bodo že ustavo tako prikobili, da v novo zbornico ne pride dosti skrajnih radikalcev. Hkrati tedaj upa, da se bode dalo osnovati precej močno vladno stranko, s katero bode mogoče redno vladati in se potem urede sedanje precej zamotane razmere v Srbiji.

Dopisi.

Iz Pazina, 16. septembra. Grof Baden je imel dovolj priložnosti prepričati se sam o odnosih v Istri. V Poreču so napadali v njegovi navzočnosti naše ljudi z bodalji, v Višnjunu so nanje streli, v Palju so jih napadali z gailimi limonami in z raznimi nečistimi rečmi, in Lahu svojih napadov niti prikrivali niso, najmanj namestniku Rinaldiniju, marveč so besneli, kakor bi to šlo za stavo, kakor bi hoteli napraviti v tej spravnosti javno skušnjo. Tudi v Pazinu so hoteli v senči bajonetov poskusiti svojo srečo, ali zbal so se ogromnega broja domačega ljudstva, katerega bi znala vendar jedenkrat zapustiti golobja narav, in katero bi znalo dati na strahovit način duška svojemu gnjevu. Mi kar ne moremo razumeti postopanja istrske žandarmerije nasproti našemu ljudstvu. Naj bode še toliko izzivov, naj bode še tako snurov napaden, tukajšja žandarmerija nikdar ne poseže po izzivajočih, pač pa koj — po našem ljudstvu, če ga kdaj v skrajnosti neha potrpežljivost in se stavi izzivalem v bran. Naj se čuda človek še toliko jednostranskih predsedkov, vendar mora misliti, da zmatrajo nekateri krogi naše ljudstvo ne le samo za „misera contribuens plebs“, nego celo za neko vrsto stvorenja, s katerim smě vsakdo uganjati svoje burke, naj ga je dojila grmsnska mati ali naj ga je zacesla mej nas nam nesrečna usoda Bog ve iz kakega italijanskega kota. Prepričani smo, da ne ravna žandarmerija po lastoi volji, nego da mora postopati tako, kakor postopa, da dobiva take instrukcije. Ob prihodu grofa Badenija v Pazin se je primeril slučaj, ki nas je tako neprijetno zadel, da si štejemo v dolžnost, opozoriti nanj naše zastopnika in jih sploh opozoriti na postopanje žandarmerije nasproti našemu ljudstvu v Istri in jih prositi naj si naberejo konkretnih slučajev, katerih mej nam najdejo lahko polne vreča, pa da ž njimi na pristojem mestu javoo na dan stopnje. Ko se je namreč peljal grof Baden s pazinskega kolo-dvora v mesto, šel je za njim tudi neki naš kmet iz Berma, posestnik in oče družine ter mej potom zavpli večkrat „živio“. Neke znane razgrajajoč italijanske, ki so bili že večkrat zaradi izgredov kaznovani, je to seveda jezilo, nagajali so kmeta na vse mogoče načine in ko so ugledali orožnike, začeli so vptiti, naj kmeta aretujojo, ker je metal kamne na njem. Žandarji so kmeta koj ustavili. Kmet se začne rotiti, da ni nikomur storil nič žalega, da je gola laž, da bi on kamna pobiral ali pa je celo metal

služi po tem, kar podaje obiskovalcem, in podpiralo tako, kakor je dolžnost vsakega zavednega Slovenca.

Ljubljanskemu prebivalstvu se mora priznati, da razmeroma jako marljivo obiskuje gledališke predstave sploh, sosebno pa operne predstave, a priznati se mora tudi, da je mnogo takih, ki sicer veliko zabavljajo in ljudi iz gledališča gonijo, sami pa za gledališče nič ne store.

Tudi prebivalstvo iz Ljubljani bližje ležečih mest obiskuje prav pogostoma slovenske gledališke predstave, vendar ne več tako marljivo, kakor v prvih letih. To je umevno. Izlet v Ljubljano k gledališki predstavi je precej draga zabava. Na deželi je pa jako mnogo tacib, kateri sploh še nikdar niso bili pri nobeni slovenski predstavi, še več tacib je seveda na Štajerskem, na Koroškem in na Goriškem. Za te bi morda kazalo prirediti tekem sezone posebne gledališke vlake.

Tekom sezone bi se lahko napravil po jeden gledališki vlak iz Celja, jeden z Gorice in jeden s Koroškega, pa tudi iz Novega mesta, iz Ribnice, z Notraojskega in z Gorenjskega bi jih bilo brez posebnih težav prirediti. Le dobre volje je treba in nekaj agitacije. Slovenski rodoljubi zunaj Ljubljane morali bi si štetiti v dolžnost, da prirede tekem sezone po jeden izlet v Ljubljano, toliko bolj, ker bi bili taki izleti splošno narodnega pomena. Torej — na dele!

ter pozval žandarmerijo, naj se prepriča sama, da li ima kak kamen pri sebi. Ali orožniki niso verjeli poštenemu kmetu, nego znamen razgrajalcem, zvezali so poštenega očeta družine ter ga gnali v zapor. Niti z zatrdilom povsem ob'e spoštovanih mož, ki so hodili vedno zraven kmeta in so videli, da je bil kmet v vsakem oziru nedolžen, ni žandarmerija nič verovala, pač pa lažnjivim izjavam — javno znamen razgrajalcev. Kdor je to videl, vprašal se je vsakdo: kje pa smo?! Na drugam mestu so napadle pažnike „dame“ češ sedemdeset let starega moža, katerega je pri tej pritiki neki italijanski surovež podrl na tla. Žandarji so bili navzočni, a mislite, da so se kaj pobrigali za storilca? Kaj še! Bilo je tam vse polno prič, da so to videle in je celo sam storilec po takem na tleh ležečem kamnu posegel ter ga po „poštenjaški italijanski“ navadi žandarjem kazal, češ, da je stari mož njega s kamnom napadel! Ko je vsprejemal grof Baden v poslopu okrajnega glavarstva deputacije, želel je, da bode pred poslojem mr, da bode mogel z deputacijami govoriti in se z njimi razumeti. Žandarmerija je ukazala občinstvu, naj bode tiho. Ker se niso pri splošnem vpitju prej čuli italijanski „Eviva“, hoteli so nekateri Lahi porabili to priliko in „zagrmeli svoj „Eviva“ ministru na ušesa. Seve, da niso pri tem poskusu naši molčali, ali izzivajočim Lahom se ni nič zgodilo, dočim so bili trije ali štirje naši arstovani, samo zato ker so na izzivajoči „Eviva“ odgovorili z „živio“. Pri tej priliki moram konstatovati, da je okrajni glavar nekatera arstovane koj po odhodu grofa Badenija iz Pazina izpustil iz zapora ter da je isto tako storilo sodišče po prvem zaslišanju z onim Berameem, katerega so žandarji, kakor poprej opisano vkljenili in odgiali v zapor. V Poreču so Italijani celo z bodalji napadali naše. Ko je župe opravitev Ptačiški, kateri je bil isto tako napaden, pozval zraven njega stojecega žandarja na pomoč ter je napadalca s prstom pokazal, je orožnik odgovoril, da to ni njegov posel. Vprašamo samo: ali ne napravlja tako postopanje žandarmerije na vsakega vtiš, kakor da bi bila žandarmerija le za to, da brani Italijane, da smejo brez strahu, da se jim od strani napadence kaj žalega zgodi, kolikor jim je dcago izzivati in napadati naše hrvatsko ljudstvo? To stvar je treba jedenkrat v Istri na čisto spraviti, dokler ne zamre pri našem ljudstvu popolnoma vera, v pravico in v zakone.

Slovansko Sokolstvo.

Emil Zola o telovadbi. Evgen Paz-ova knjiga „Zdravje duha in telesa po telovadbi“ je napotila Zolo, da je pisal razpravo „O literaturi in telovadbi“. Zdravo delovanje duha visi — po Zoli — ob ravnotežju med krvjo in živci. Klasične perioede nastajajo, kadar so živci in kri jednake moči; narobe, kadar nadvladujejo živci ali kri, rode se proizvodi „bujno cvetoča poživinjenosti ali blazne gsnjalnosti“. Ako proučujemo današnje slovstvo, vidimo v njem vse učinke nervoznosti, ki je zavladala v našem stoljetju. Tejo se zavsemarija, zgubilo se je v prospah živcev. Jedino zategadelj se izkazuje naš dub, ker puščamo, da nam mišice čim dalje bolj slave. Vadimo torej telo, in počasi se obnovi ravnotežje. Telovadba je največjega pomena za našo razvostenost, naše slovstvo, za celo našo dobo. Zola želi, da bi cel Pariz, kakor stara Šparta, hodila na Marsovo polje in se tam vadil v teku, v metanju kopja in disk. Toda nam žalibog telovadbi ne more biti to, kar je bila Grkom. Njam je bila lepa grška dežela „velikanska telovadica, v kateri so dečki in deklice, možje in žene gledale krasoto in moč“. Krasni dečki grški se nikdar več ne povrajo. Dandanes so drugi časi, druge razmere; telovadba ima dragičen pomen in namen. Poglejmo se s svojo moderno oblike. Vprašamo, kako potrebno imamo, biti močni, imeti mišice dovršene oblike in skrajne mogočnosti. Naša oblike nas krije tako dobro, da je često najbolj suh in grdo raven človek na glasu elegantnosti in distinkcije, katerega bi ne zamenjal za glas moči in solidne krasote. Na drugi strani je tu policijska straža, in ljudje se ne bijejo več s pestmi, k večjemu v predmestnih krčmah; gospodje potegujejo moč, se streljajo s pištoljami; konečno v bitkah so naši vojaki samo stroji za nositev pušek in paltev patron. V resnici, nič nam ni na telovadnicah. Živimo v laboratorijsih in delavnicah; naša zabava, naša čisto duševna vaja je branje novin in novih spisov. Potem, vsi to čutimo, da ne bomo dolgo več delali. Tu je veda, ki oskrbuje stroje, človeški napor se polagoma poizgube, človek bo kmalu počival samo in se veselil nad tem, kar je storjenega. Oi tod ta velika malomarnost; nič nas ne goni k telovadbi, ne podnebje, ne utrav. Popolnoma moremo izhajati brez osebne meči in lepot. Tako puščamo, da nam slabí telo, ker je postal nepotrebno, in pestujemo svoj dub, ker nam je neizogibno potreben za probleme, katere nam je rešiti. S podobnim živiljenskim redom spemo naravnost v smitu. Telo gine, duh je zamaknen: nastaja razrušitev celega stroja. Izgotovljena dela so dela blaznosti. Zategadelj bo telovadba čisto lečilna. Tako se mora to reči. Lečilna bo, ker nam jo nalaga jedino vprašanje zdravja, ker se je ne poprimemo iz veselja. Bila je družabna potrebost, skor nabožnost v grški dobi in v srednjem veku; bila

je zabava, mrzla strast za rimskega cesarstva; v nas ima biti na vaden lek, preservativ proti blaznosti. To je poslanstvo, telovadba v naši dobi... Danes, ko sem bral spis Eugena Paza, rad bi imel trapec da si okrepiam roke in oprostim možane. Tu na zidu pred menoj žari gaslo: "Mens sana in corpore sano".

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. septembra.

— (Slovensko gledališče) Opozarjam na nocojšnji sbod ložnih posestnikov in prijateljev slovenskega gledališča, kateri je sklicalo „Dramatično društvo“. Sbod se bo vršil v čitalniških prostorih v „Narodnem domu“. Začetek ob 8. uri.

— (Otvoritev „Narodnega doma“.) Gledo programa za otvoritveno slavnost je odbor društva „Narodni dom“ z ozirom na razne želje, katere so se mu izrekle tako iz Ljubljane kakor iz drugih krajev, sklenil neke premembe. Premenjeni program priobčimo tekomp teh dnij, za danes javljamo samo, da odpade napovedana beseda s plesom in da predi „Narodna Čitalnica“ na dan otvoritve sijajni ples. Vstop bode dovoljen le čitalničnim članom in povabljenim gostom. Vstopina 2 gld. za osebo, za rodbine 4 gld.

— (Potrjena pravila) Na zadnjem občnem zboru društva „Narodni dom“ sklenjeno premembo § 2. in 4. društvenih pravil je deželna vlada potrdila.

— (Za učitelje) Nučno ministerstvo je v nekem konkretnem slučaju razsodilo, da ima vsled disciplinarne preiskave iz službe odpuščeni učitelj tako dolgo pravico do alimentacije, dokler odpustni odlok ne postane pravomočen.

— (V ljubljansko višjo gimnazijo) se je vpisalo letos 721 učencev. V prvem razredu jih je v slovenskem oddelku 79, v nemškem pa 44. Tudi peti razred je letos razdeljen in je v obeh oddelkih 129 učencev. V osmem razredu je 79 dijakov. Na slovenski mali gimnaziji se je letos odpravila vzprednica četrtega razreda, ker se ni oglasilo dovelj diakov.

— (Dijaški zbor „Glasbene Matice“) Testi dijaki, ki žele pristopiti diaškemu zboru, naj se oglaše pri pevovodji gosp. Cerinu v četrtek dne 24. t. m. ob 7. uri zvečer v šolskih prostorih „Glasbene Matice“.

— (Napad) Agent Fran Seničar ovadit je mestni polici, da sta ga danes zjutraj okolo 1. ure pred Lekarovo kavarno na sv. Jakoba trgu napala dva neznana moža ter ga baje pretepla. Storilca se zasleduje.

— (Cirkus Corradini) Uradni list javlja, da dež. vlada cirkusu Corradini ni dovolila, prijeti v Ljubljani predstav, in sicer iz ozirov na gledališče.

— (Imenovanje) Poštarjem v Komendi pri Kamniku je imenovan trgovec in posestnik gosp. Andrej Mejač v Kapljici vesi.

— (Požar) Dne 18. t. m. igral se je štiriletni otrok posestnika Kavčiča v Kosezah z žvep ljenkami in užgal očetov skedenj. Požar je upenjal skedenj, vse pridelke in mnogo kmetijskega otočja Škoda znača 1500.

— (Iz Borovnice) se nam poroča: Dne 27. septembra, to je prihodnjo nedeljo blagoslovila se bode slovesno po domačem gospodu župniku novo zgrajesa sramba gasilnega orodja. Po tem opravilu bo v prostorih gosp. Fortune veselica, katera obeta biti sijajna in h kateri se uljudno vabijo vsi prijatelji gasilstva.

— (Rimske izkopine) Neutrudljivi raziskovalci prastarin g. Jernej Pečnik je zadnji čas preiskoval grobišča v žužemberški okolici in postalo se mu je, najti mnogo kako zanimivih rimskega reči. Posebno znamenit je velik jako dobro ohranjen vrč od bron, kateri je okrašen s pikantnimi okraski, kakršni so bili pri Rimljanih v navadi. Našel je tudi raznih prazgodovinskih rečij. Gospod Pečnik bode nadaljeval svoje preiskave v rečenem okraju.

— (Nezgoda) Desetletni sin kajžarja Jerneja Ambrožiča iz Vel. Brusnice pri Novem mestu je te dni peljal kravo na napajališče. Vrv, na katero je bila krava privezana, si je ovil okrog roke. Krava se je splašila in vlekla dečka precej daleč za seboj. Dečko se je tako pobil, da je še tisti dan umrl.

— (Deželnozborske volitve na Štajerskem) Včerajšnje volitve v kmetskih občinah so v slovenskem delu dežele iztekle tako, kakor se je pričakovalo. Slovenski kandidatje so bili voljeni skoro soglasno, le v nekaterih krajih so dobili nasprotniki nekaj malo glasov. Sijajni izid teh volitev je toli pomembnejši, ker se se vršile v znamenju abstinenčne. Nemškim konservativcem se pri volitvah ni takoj dobro godilo. Izgnibili so dva mandata in s tem

mandatoma tudi večino v knjigi poslancev kmetskih občin. Štajerske kmetske občine volijo 23 poslancev. V prihodnjem dež. zboru bodo kmetske občine zastopalo: osem slovenskih in deset konservativnih poslancev, poleg katerih bodo sedeli še štirje poslanci neodvisne kmetske stranke in jeden nemški nacionalec. Konservativci torej ne bodo več imeli prilike, sesi na svojo, Slovencem dano besedo, kakor so to storili pri zadnji volitvi v dež. odbor.

— (Utraktivistična mala gimnazija v Celju) Lani je v prvi razred utraktivistične gimnazije v Celji ustupilo 90 učencev, dočim jih je letos ustupilo le 45. Na veliko gimnazijo je v prvi razred ustupilo 65 učencev. V drugi razred male gimnazije je ustupilo 55 učencev.

— (Deželnozborske volitve na Koroškem) Včerajšnji dan je bil za koroške Slovence dan vesela Pri volitvi v kmetskih občinah priborili so si jeden mandat in podlgi dosedanjega posl. dr. Abujo, kateri je v deželnem zboru nastopal kot Slovenec in zastopnik slovenskih volilcev ter kot tak najljutejše pobjjal slovenske zahteve. V velikovškem okraju sta slovenska kandidata E in spieler in Muri zmagala s toliko večino glasov, kakor še nikdar prej; dobila sta po 100 glasov, nasprotnika pa po 5 in po 7 glasov. V Ziljski dolini sta zmagala slovenski kandidat Grafenauer in nemški konservativec Huber s 60 glasovi proti 28, katera sta dobila nasprotniška kandidata. V celovškem okraju je slovenski kandidat dobil 36 glasov, nemški 108, v belaškem okraju sta dobila slovenska kandidata po 27, nemška po 60 glasov. Nemški konservativci niso nič storili za volitve, kajti razen Huberja nismo v dež. zboru nobenega zastopnika; nemški kmetski volilci so volili nemškonacionalne kandidate. Kolosalnemu porazu nemških konservativcev se ni čuditi. Dubovščina je povsem nemškonacionalna, ponekod ni nalašč nič storila za škofeve kandidate. Slovenski poslanci so bili voljeni ne vsled škofovskega pastirskega lista, ne kot konservativci, nego kot Slovenci in zato je smeti od njih pričakovati, da bodo tudi v dež. zboru najprej in pred vsem narodni in še le potem konservativni.

— (Mati umorjenega Ostromana) je predložila, kakor poroča zagrebška „Hrvatska domovina“, ministrskega predsednika grofa Badeniju prošeo, da ubijalca njenega sina ne prideta pred poroto v Istri.

— (Siromnost) Nekemu trgovcu z živino je pisal njega kupčiški prijatelj to la dopisnico: Javljem vam, da bodo jutri vsi prasci sa postaji v Trstu, jaz tudi. Povem vam pa, da se zato ne morem pripeljati z osebnim vlakom, kateri spleh ne vozi živina. Pridite ob 5%, uru na kolodvor.

* (Boj med hrvatskimi in madjarskimi vojaki) „Magyar Hirlap“ in po njem razsut drugi listi javljajo, da se je pred nekaj dnevi v Nevesinju v Hercegovini unel ljud boj med jednim bataljonom pešpolka št. 38 baron Molinary, pri katerem služijo sami Madjari in med jednim bataljonom pešpolka št. 78 baron Šokčević, v katerem služijo sami Hrvati. Madjarski list dolži seveda Hrvate, da so Madjare izvali. Še oboroženi vojaki so pretepojede se tovarša razgnali in mnogi od njih so zapustili bojštje s krvavimi glavami. V Brodu se govorja, da so se spili častniki obeh bataljonov in da je bil boj tako ljud, da je dal zapovednik Molinaryjevega polka robiti alarm in z ostro nabitim puščami streljati med vojake Šokčevičevega polka. Štire vojaki hrvatskega bataljona so bležali mrtvi. „Magyar Hirlap“ priznava, da so govorice morda pretirane ter pravi, da se z vojaške strani varuje glede te dogodbe stroga tajnost, resnica pa je, da od tega dne iz Nevesinja ni prišla z vojaško pošto še nobena pošiljatev in da je bila „Bosnische Post“ zaradi notice o tej stvari konfiškovana. „Obzor“ pravi, da je mnogo roditeljev, katerih sinovi služijo pri hrvatskem polku, vprašalo pri vojnem zapovedništvu, kaj je na stvari, da pa ni nihče dobil odgovora.

* (Potres) Iz Kodanja se poroča: V Reykjaviku se je dne 8. t. m. primeril močan potres, kateri je napravil precej škodo. Potresi v zadnjem mesecu so razrušili 153 poslopja popolnoma, mnogo drugih pa več ali manj poškodovali.

* (Pretep v židovski sinagogi) V Maku na Ogerskem je sinagoga. Mnogo soboto po propovedi se je kakor navadno rabin priporočal svojemu občinstvu, naj bi mu izplačal saj del plate, katere že dolgo ni dobil. To pa ni ugajalo poslušalcem, mnogi so postali nemirni, kašljali in kibali ter počeli moliti na glas, samo da ne bi čuli rabinove protute. Nekateri so zahvalevali miru, a naposled je nastal pretep. Gospo so hitele z galerije, da bi branile svoje sorodnike, oziroma, da tudi one posežejo v preživahnou razpravo. In razprava je bila tako živahnna, da je krvavelo mnogo nosov.

* (Turški dvorni fotograf) je visok dostojanstvenik in ja jako upliven mož, ker ima ozke zvezze z merodajnimi krogovi. Dosedanjih dvornih foto-

graf Abdulah bej je svojo službo opravljal celih 20 let. Predvčerjšnjim so ga vrgli v ječo, ker se je izkazalo, da je bil vohun ruske vlade. Sultanov dvor je silno razburjen, ne zaradi tajnosti, katero je izdal Abdulah bej, nego ker se boji, da je Rusom izročil tudi fotografije haremskih dam.

* (Nestanovitnost v ljubezni) Advokat Novak v Clevelandu, rodome Avstrije, se je oženil l. 1880. z neko Nemko. Osem let je živel z njo srečno, potem pa se je sprl in se dal ločiti od nje ter si izbral drugo ženo. Ta drugi zakon je trajal le štiri leta. V četrtem letu je Novaka prešnila novič ljubezen do prve žene. Dal se je od druge žene ločiti in se poročil zoper s prvo svojo ženo. Tretji zakon Novakov je trajal le 18 mesecev, po preteku teh mesecev se je nestanovitne žene in se pred nekaj tedni poročil s svojo drugo ženo!

* (Američanska) Master Brown je imel opraviti v neki hiši v Filadelfiji. Svoj dežnik je pustil v predstovju z lističem: „Ta dežnik ima lastnost akrobata“, kateri zamore deliti udarce za 250 konjskih moči. Jaz se vrnem v treh minutah“. — Ko je zvršil svoj posel in se je vrnil naš mister, dežnik pa ni bil nikjer. Našel pa je listek z napisom: „Ta listek je pustil brzohodec, ki v jedni urigraje se preteče 20 milij. — Jaz se ne vrnem več“.

Darila:

Uredništvu našega lista je postal:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. dr. Anton Rogina v Novem mestu 3 krone, na bravi dne 20. t. m. v družbi kolesarjev pri Štamburju v Kandiji namesto brzjavke k Svetčevi slavnosti. — Živelj redoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Učiteljski Tovariš“ ima v št. 16. in 17. naslednjo vsebino: Nekaj tolažilnih in spodbudnih misij učitelju trpiju; Beseda o naši reorganizaciji; Fc. Ocojan: Ustavoznanstvo; I. Ravnikar: Marlio in Jera; S. N.: Vsi dekliska šola; dr. Ivan Boršnik: K šolski higijeni; Naši dopisi; Vestnik; Uradni razpis učiteljskih služeb. — V št. 18. ima naslednjo vsebino: Ezin: Pozdrav brači Slovencma; Ob novem šolskem letu; I. Ravnikar: Martin in Jera; dr. Ivan Boršnik: K šolski higijeni; Naši dopisi; Vestnik; Uradni razpis učiteljskih služeb.

Brzojavke.

Celje 22. septembra. Kandidat za slovenjegraško skupino mest in trgov, notar Kačič v Soštanju je svojo kandidaturo umaknil. Slovenci, dajte svoje glasove konservativemu Avgustu Güntherju v Slovenjem Gradcu. — Volilni odbor.

Dunaj 22. septembra. „Fremdenblatt“ prijavlja velevažen oficijozen članek, v katerem naznana, da namerava ministrski predsednik grof Badeni osnovati stranko, v kateri bi bili združeni vsi veleposestniki, in okoli katere naj bi se zbrali vsi za pozitivno delo uneti elementi, to da bi bila bodoča državnozborska večina.

Dunaj 22. septembra. „Neue Freie Presse“ prijavlja tako zanimivo poročilo o ostrem konfliktu, kateri je nastal v Gorici med ministrskim predsednikom in voditeljem laških dež. poslancev dr. Pajerjem.

Praga 22. septembra. „Narodni Listy“ zahtevajo, naj se poslanec dr. Vašaty zaradi nedostojnih napadov na posl. Elima izključi iz mladočeške stranke.

Lvov 22. septembra. Bivši drž. poslanec, dvorni svetnik Cerkawski, unet prijatelj slovenskega šolstva, je tukaj umrl v starosti 74 let.

Berolin 22. septembra. „Vossische Zeitung“ se javlja iz Carigrada, da je bilo na sultanovo povelje v sredo in v četrtek vse pripravljeno, da se na dano znamenje začne splošno klanje Evropcev in da se predmestje Pera začne bombardirati. Sultan je izjavil, da se morajo pokončati vsi kristjani in razrušiti celo mesto, čim se tuje vojno brodovje prikaže v Dardanelah. Na gorah vrh Pere je nastavljenih 48 topov.

London 22. septembra. Listi javljajo, da je angleška vlada opustila misel, postopati s silo zoper sultana in sicer zaradi tega, ker Rusija ni pritrdirila nje predlogu. Angleška neče orientalskega vprašanja neodvisno rešiti in čaka zdaj, kake predloge sprožijo evropske velesile glede uredbe turških razmer.

London 22. septembra. Uradna poročila javljajo iz Kahire, da so Mahdijevci zapustili Dongolo. V Dongolo poslane ladje so se vrstile v Stafir. Na povratku so zasačile in zavzeme več Mahdijevih ladij.

Listnica uredništva.

Gospod Ivan Zupanec, nadučitelj v Starem trgu pri Poljanah: Potrjujemo, da niste spisali notice „klerikalne neslastnosti“.

Zahvala.

Vsem č. gospinem in gospodičinam, ki so blagovolile poslati slike za Svetčev album in darovati zneske za pravo istega, se tem potom prav srčno zahvaljujemo.

Tudi se lepo zahvaljujemo slikarici gospodičini Ivani Kobilca v Ljubljani, ki je v album napisala pomen daritve in to brezplačno.

Preostanek doneskov za album poslal se bo sl. družbi sv. Cirila in Metoda.

V Litiji, dne 21. septembra 1896.

Milivoja Vončina,
c. kr. sodn. uradnika soprog.

Kristina Demšar,

Ljudmila Roblek,
učiteljica.

Meteorologično poročilo.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrine v mm. v 24 urah
21.	9. zvečer	734.6	9.1	sl. jvzh.	jasno	
22.	7. zjutraj	734.6	7.2	brevzetr.	meglja	4.2
*	2. popol.	733.8	9.3	sl. svzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 11.0°, za 3.1° pod normalom.

Dunajskie borze

dné 22. septembra 1896.

Skupni državni doig v notah	101	gld. 45	zr.
Skupni državni doig v srebrn	101	* 55	z.
Avtirska zlata renta	123	* 50	z.
Avtirska kronska renta 4%	101	* 20	z.
Ogerska zlata renta 4%	122	* —	z.
Ogerska kronska renta 4%	99	* 20	z.
Avtro-ogrske bančne delnice	953	* —	z.
Kreditne delnice	568	* —	z.
London vista	119	* 80	z.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	* 77 1/2	z.
20 mark	11	* 74	z.
20 frankov	9	* 53	z.
Italijanski bankovci	44	* 30	z.
C. kr. cekini	5	* 66	z.

Dně 21. septembra 1896.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	144	gld. 50	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	190	* —	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	* 50	
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	—	* —	
Kreditne srečke po 100 gld.	196	* 50	
Ljubljanske srečke	22	* 75	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	* —	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	155	* 50	
Transway-društ. velj. 170 gld. a. v.	486		
Papirnatи rubelj	1	* 27 1/2	

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld. 144 gld. 50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld. 190
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld. 127 * 50
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi . . . . . — * —
Kreditne srečke po 100 gld. 196 * 50
Ljubljanske srečke . . . . . 22 * 75
Rudolfove srečke po 10 gld. 23 * —
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld. 155 * 50
Transway-društ. velj. 170 gld. a. v. 486
Papirnatи rubelj . . . . . 1 * 27 1/2

Vinskih sodov

prav dobro ohranjenih, merečih po 18 do 40 hektov, je do 500 hektov po primerni ceni, deloma v Ljubljani, deloma v Trebujem na prodaj. — Več o tem pri Jos. Paulinu v Ljubljani ali At. Paulinu v Trebujem.

Nova hiša
z dobro obiskovano gostilno v Ljubljani
se proda iz proste roke. (3011-1)
Več pose upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

V knežjem dvorcu
se prodaja vsakovrstna
opeka, železnina, okna, vrata itd.

Več se pozvá na lici mesta ali pa pri lastniku Valentiu Acosttu, Trnovski pristan št. 14. (2773-20)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.
Doktorja pl. Trnkóczy-ja balzam
(tinktura) s poleg stojedo angeljevo varstveno znamko, ki je oblastveno varovana.
Moč in učinek tega starodavnega ljudskega zdravila sta znana. Kot **želodčna tinktura** itd. razpušča slizo, čisti in vzbuja tek, krepi itd., kar priča v največ slučajih dobri uspeh. (2961-2)
1 steklenica 10 kr., 12 steklenic 1 gld., 6 dučatov franko po pošti samo 5 gld.
prodaja in razpošilja s prvo pošto na vse dele sveta
lekarna Trnkóczy v Ljubljani
poleg mestne hiše
kamor naj se izključno pošiljajo vsa poštna naročila.
Lekarna Trnkóczy v Gradci.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so z zelenjavevskim časom.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.). (1705-18)

Ob 12. uri 6 min. po noči osojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussce, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevoje, Novo mesto, — Ob 7. uri 10 min. osojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Hob, Franzovne vare, Karlove varo, Prago, Lipko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoludne mešani vlak v Kočevoje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoludne osojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Seinograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenc, Gurk, Genove, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Hob, Franzovne vare, Karlove varo, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevoje, Novo mesto, — Ob 7. uri 44 min. zvečer osojni vlak v Lesce-Bled. — Vrhlo tega ob 5. uri 35 min. popoludne vsako nedeljo in praznik v Lesce-Bled.

Prilok v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osojni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograd, Bregenc, Inomost, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussce, Ljubna, Celovec, Beljak, Franzensfeste, Trbiž. — Ob 8. uri zjutraj osojni vlak z Lese-Bled. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak v Kočevoje, Novo mesto. — Ob 11. uri 25 min. dopoludne osojni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskoga, Prague, Francovnih varov, Karlovih varov, Hob, Marijinih varov, Plzen, Budejvice, Inomost, Zell na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Ob 2. uri 33 min. popoludne mešani vlak v Kočevoje, Novo mesto. — Ob 4. uri 55 min. popoludne osojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiž. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak v Kočevoje, Novo mesto. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osojni vlak z Dunaja preko Amstettena, iz Lipa, Prague, Francovnih varov, Karlovih varov, Hob, Marijinih varov, Plzen, Budejvice, Solnograd, Ljubna, Beljak, Celovec, Pontabla, Trbiž. — Vrhlo tega ob 10. uri 25 min. zvečer vsako nedeljo in praznik v Lesce-Bled.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoludne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prilok v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoludne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Trgovski pomočnik

več slovenskega in nemškega jezika, izurjen v trgovini mešanega blaga in železnic, **želi svojo službo premetiti.** — Naslov pové iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (2998-3)

2 hiši

s pripadajočimi (2984-4)
gospodarskimi postopji, ledeno, kegljiščem, njivami, sénovžeti, poljskim orodjem i. t. d.
prodaja iz proste roke
Janez Terškan
v Zalogu, obč. Dev. M. v Polji

Novo o Auer-jevi luči.

(Znižane cene. — Auer-jevo štedilno gorilo. — Brezplačna pošiljatev. — Varstvene znamke.)

Usojamo se najudanje naznaniti, da smo, glede na veliko razširjenje, katero je našla Auer-jeva luč v poslednjih letih in da naredimo svoj razsvetljevalni sistem tudi širšim krogom pristopen, odločili

ceno Auer-jeve svetilke znižati.

Auer-jeva svetilka — gorilo, krena, žarnik in cilinder — velja odslej

štiri goldinarje, namestni žarnik 1 gld.

Za montiranje se računi do 10 svetilk po 30 kr., nad 10 svetilk pa po 20 kr. za vsako svetilko.

Ob jednem smo spravili v promet nov tip pod imenom

Auer-jevo štedilno gorilo.

Ko navadno metulasto gorilo pri 150 litrih plinove vporabi dà komaj za 15 sveč svetlobe, daje **Auer-jevo štedilno gorilo** pri plinovi vporabi okolo 50 litrov svetlobe za 30 sveč.

Z uporabo Auer-jevega štedilnega gorila se torej doseže skoro 70 odstotno prihranjenje plina.

Auer-jevo štedilno gorilo je pripravno ne samo za prostore, ki potrebujejo manj sijajno razsvetljeno, kakor n. pr. koridorje, stopnišča itd., nego tudi za sijajne razsvetljave z mnogoplemenimi lestenci. — Popolno Auer-jevo štedilno gorilo (gorilo, krona, žarnik in cilinder) velja, nevtevši montažo,

tri goldinarje, namestni žarnik k temu gorilu 80 kr.

Da preprečimo zameno svojih izdelkov z drugimi manj vrednimi izdelki in iz tega izvirajoče oškodovanje p. n. občinstva, boderemo svoje pri n. a. trgovinski in obrtni komori registrovane

varstvene znamke

pri prodaji svojih izdelkov vporabljal. — Vsaki montirani žarnik bode odslej po okolu gorilne krone ovitem papirnem odrezku

Oesterreichische GASGLÜHLICHT-FABRIK-GESELLSCHAFT WIEN IV. SCHLEIFMÜHLGASSE 4.

kot prsten, s patentom varovan

tako se lahko spoznal.

V gorilni kroni (galeriji) so besede: „Gasglühlicht Patent dr. Auer v. Welsbach“ vtisnjene.
Stekleni cilinder je z varstveno znamko opremljen.

Velespoštovanjem

Avstr. delniška družba za plinovo žarno luč,

Dunaj, IV